

Sprawozdanie z realizacji zadań wynikających ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej za 2025 r.

Art. 179 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j. Dz. U. z 2025 r. poz. 49 z późn. zm.) nakłada obowiązek przedłożenia Radzie Miejskiej w terminie do 31 marca każdego roku sprawozdania z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawienia potrzeb związanych z realizacją tych zadań.

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Tykocin na lata 2024-2026 został przyjęty Uchwałą Nr LXVI/526/2023 Rady Miejskiej w Tykocinie z dnia 20 grudnia 2023 r. Skierowany jest do rodzin przeżywających problemy opiekuńczo-wychowawcze, dysfunkcyjnych, zagrożonych umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej lub rodzin, w których zaistniała potrzeba odebrania lub ograniczenia praw rodzicielskich.

Wskazane w programie działania dotyczą wspierania rodziny. Są to:

- Koordynacja działań instytucji pomocowych pracujących z rodzinami z problemami – prowadzono współpracę m. in. ze szkołami, kuratorami sądowymi, przedstawicielami ochrony zdrowia, sądem rodzinnym, psychoterapeutą ds. uzależnień, Zespołem Interdyscyplinarnym w Gminie Tykocin.
- Wsparcie rodzin z dziećmi w prawidłowym wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych – 6 rodzin z terenu Gminy Tykocin objętych było pomocą w formie wsparcia asystenta rodziny, który m.in. podejmował działania edukacyjne na rzecz rodziny.
- Podejmowanie działań profilaktycznych i edukacyjnych na rzecz rodziny – prowadzono rozmowy na temat prawidłowego wypełniania ról opiekuńczo-wychowawczych.
- Minimalizowanie czynników mających wpływ na prawidłowe funkcjonowanie rodziny (przemoc, uzależnienia, brak kompetencji rodzicielskich, trudności w prowadzeniu gospodarstwa domowego, zła sytuacja zdrowotna, bezrobocie, ubóstwo) – wsparcie finansowe rodzin będących w trudnej sytuacji materialnej, praca socjalna, wskazywanie danych teleadresowych instytucji podejmujących działania na rzecz pomocy rodzinie.

W okresie od 1 stycznia do 15 czerwca 2025 r. prowadzono nabór na stanowisko asystenta rodziny. W Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Tykocinie asystent rodziny świadczy usługi od 16 czerwca 2025 r. na podstawie umowy zlecenia.

Rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych Burmistrz zapewnia wsparcie asystenta rodziny na podstawie art. 8 ust. 1 wyżej cytowanej ustawy, które polega w szczególności na:

1. analizie sytuacji rodziny i środowiska rodzinnego oraz przyczyn kryzysu w rodzinie;

2. wzmocnieniu roli i funkcji rodziny;
3. rozwijaniu umiejętności opiekuńczo - wychowawczych;
4. podniesieniu świadomości w zakresie planowania i funkcjonowania rodziny;
5. pomocy w integracji rodziny;
6. przezwyciężaniu marginalizacji i degradacji społecznej rodziny;
7. dążeniu do integracji rodziny.

Wspieranie rodziny jest prowadzone w formie:

1. pracy z rodziną;
2. pomocy w opiece i wychowaniu dziecka.

Wsparcie asystenta rodziny w założeniu ma dopomóc, poprzez zaplanowane działania przywrócenie zdolności do wypełniania funkcji opiekuńczo – wychowawczych. Procedura przyznania pomocy w formie wsparcia asystenta rodziny przebiega następująco. W przypadku, gdy Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Tykocinie pozyska informacje o rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych, pracownik socjalny po przeprowadzeniu wywiadu środowiskowego i dokonaniu analizy sytuacji rodziny, z której wynika konieczność przydzielenia rodzinie asystenta rodziny, występuje do Kierownika Ośrodka z wnioskiem o jego przydzielenie.

Wspieranie rodziny jest prowadzone za zgodą rodziny oraz z jej aktywnym udziałem, z uwzględnieniem zasobów własnych i źródeł wsparcia zewnętrznego. W szczególnych sytuacjach na rodzinę może zostać nałożone sądowe zobowiązanie do współpracy na podstawie Postanowienia Sądu Rejonowego.

W 2025 r. asystent rodziny realizował wsparcie rodzin z terenu Gminy Tykocin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze w okresie od 16.06.2025r. do 31.12.2026r. Działania wynikające z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej podejmował na podstawie umowy zlecenia na rzecz 6 rodzin.

Na realizację zadania wydatkowano 14.237,50 zł. (wynagrodzenie asystenta rodziny). Środki finansowe w kwocie 10.264,37 zł. pochodziły z budżetu Gminy, natomiast 3.973,13 zł. z dotacji.

Postanowieniami Sądu Rejonowego w Białymstoku IV Wydział Rodziny i Nieletnich ograniczono władzę rodzicielską rodzicom nad małoletnimi dziećmi przez umieszczenie w pieczy zastępczej. W 2025 roku 2 dzieci przebywało w rodzinnej pieczy zastępczej oraz 1 dziecko w placówce opiekuńczo-wychowawczej. Koszt tego zadania wyniósł 28.604,73 zł. Wydatkowana kwota pochodziła ze środków własnych Gminy.

W roku 2025 na terenie Gminy Tykocin nie funkcjonowały rodziny wspierające ze względu na brak zainteresowania ze strony mieszkańców gminy.

Potrzeby związane z realizacją zadania

W 2026 roku należy opracować i wdrożyć 3-letni Program wspierania rodzin w Gminie Tykocin na lata 2027-2029, gdzie cele szczegółowe będą wskazywać na:

- Przeciwdziałanie marginalizacji i degradacji społecznej rodziny.
- Wspieranie rodzin o niskim statusie materialnym, szczególnie z problemem niepełnosprawności i bezrobocia.
- Wspieranie rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym w rozwiązywaniu ich problemów życiowych oraz wzmocnienie i wyzwalanie zasobów istniejących w rodzinach.
- Wzmocnienie funkcji opiekuńczo-wychowawczej rodziny.

Realizowanie zadań wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wymaga zabezpieczenia środków finansowych z przeznaczeniem na zagwarantowanie pracownikom MGOPS korzystania z odpowiednich szkoleń oraz superwizji, której celem jest podnoszenie kompetencji, możliwość rozwiązywania dylematów etycznych i prawnych oraz uzyskanie potwierdzenia, co jest w zakresie zadań pracownika socjalnego, asystenta rodziny, a co w zakresie innych służb społecznych. Praca z rodzinami borykającymi się z problemami opiekuńczo-wychowawczymi stanowi duże obciążenie emocjonalne i prowadzi do wypalenia zawodowego. W związku z tym, zasadne jest zabezpieczenie środków finansowych na superwizję dla asystenta rodziny oraz pracowników socjalnych.